

Beszámoló az elmúlt négy év polgármesteri tevékenységéről

Kedves székelyhádiak, csokalyi, érolaszi, érköbölküti, nagykágyai és hegyközszetmiklósi lakosok, sorstársaim!

Amikor négy évvel ezelőtt hatalmas küzdelem árán megnyertem a választásokat, nem gondoltam volna, hogy ilyen sok problémával nézek szembe, mint ami valójában volt, és van.

Valahogy úgy jártam, mint a hegymászó, aki nem arra gondol, milyen lesz a táj a tetőről lenézve, hanem csak arra koncentrálni, hogy mihamarabb legyen fent a csúcson. Amikor megválasztottak, én tudtam, hogy nem lesz egyszerű, de hogy ennyire nehéz lesz, ezt senki sem gondolta, hiszen nem volt a hivatalnak egyetlen olyan területe sem, amely megfelelőképpen ki lett volna alakítva vagy működött volna.

Emlékezzünk vissza: a háztartási szemetet két traktor hordozta a városban, legalább 10 utcába nem érkeztek el, és a falvakban sem volt megoldva a hulladékgazdálkodás kérdése. A város nem volt megfelelően tisztítva, mára a zsákokat, lyukas bádoggal mosókat felváltotta a 120 literes szeméttároló kuka.

Az önkormányzatnak csak 1,5 hektár területe volt telekkönyveztve, minden más vagyont vagy a román állam tulajdonát képezte vagy jogilag nem is létezett. Nem volt a város tulajdonában az iskola, a kastély, az óvoda, a vágóhíd, a papírgyár. Az illegális szeméttelapon a szemét magántulajdonban lévő építményen volt tárolva.

Az ivóvíz-szolgáltatást, mint keresztet hordozta az önkormányzat évtizedeken keresztül, a város különböző részein vagy egyáltalán nem vagy csak részleges volt az ivóvíz-szolgáltatás.

2008-ban az elmúlt három évtized legnagyobb árvize öntötte el településünket, amikor is 97 ház rongálódott meg, amelyből kettő össze is dőlt.

Az önkormányzat csak egy darab (!) pályázatot adott le 2008-ig, jól lemaradva minden más környékbeli polgármesteri hivataltól.

Az egyházaknak a földtulajdon nem volt visszaszolgáltatva, a közbirtokosság 442,6 hektár területét sem sikerült rendezni 2008 előtt.

Amikor megválasztottak, az önkormányzatnál óriási káosz uralkodott. A szociális osztály a polgármester irodája előtt volt, nem volt egy rendes nyomtató, számítógép, fénymásoló (az elmúlt 18 év alatt), a kollegák dohos, poros, elkorhadt padlózattal rendelkező irodákban dolgoztak. Reményeim szerint az idén már eljutunk odáig, hogy minden iroda a megfelelőképpen fel lesz újítva. Szerettem volna még alkalmazni a polgármesteri hivatalhoz szakértőket, de mint ez ismeretes, 2009 januárjától ez sajnos nem lehetséges, mert befagyasztották az állami szférában dolgozók alkalmazását és ez érvényben van a mai napig is.

Hogy a fentebb említett dolgok miért történtek így, vagy miért nem történtek meg, nem az én tisztem eldönteni. Nincs szándékomban senkit becsmérelni, hiszen ezt megteszik helyettem mások, de ha megnézem Margitta, Érmihályfalva, Nagyszalonta, Bihardiószeg, Biharfélegyháza vagy akár Érsemjén településeket, akkor látszik igazán, mitől maradtunk el abban az időben, amikor 2004–2008 között dübörgött a gazdaság.

Az elmúlt négy év rengeteg munkával telt, de igazából véve csak az eredmények számítanak, hiszen az emberek már az ígéretekben eleget hallottak.

A 2008-ban indult világgazdasági válság azt eredményezte, hogy több székelyhádi cég bezárt, a környéken is megszűntek munkahelyek, újak meg igen nehezen alakulnak (itt

most nosztalgizhatnánk, ha annak idején idejön, ha **fogadták** volna, az ARA vagy a Samsung, de akkoriban ez nem történt meg).

Apropó munkahelyek, ha a dolgok a tervek szerint alakulnak, akkor Csokalyon egy holland–román üvegházás beruházás kapcsán több száz munkahely létesül, ami folyamatosan bővül majd feldolgozó, csomagoló üzemekkel, a beruházási munkálatok már elkezdődtek. Székelyhídon is folyamatban van egy kb. hathektáros izraeli–román biokertészet, ami szintén több tucat munkahelyet teremt majd a felsőfokú végzettségűektől a segédmunkásokig. Az idén befejeződik a Székelyhídi Vállalkozásfejlesztési Központ (inkubátorház) építése, ahová 15–22 új céget fogunk beköltöztetni (határon innen és túl), amelyek a működésük által szintén munkahelyteremtőkké válnak településünk számára.

Amit lehetett, elkövettünk azért, hogy a lehető legtöbb pályázatot megnyerjük, és így próbáljuk meg erősíteni a székelyhídi gazdasági szférát. Egy pályázati program legalább 2-3 évbe telik, amíg befejeződik. Az ötlet megvalósításától a tervek elkészítéséig, aközbeszerzési eljárásokon keresztül a kivitelezésig számtalan fázis, engedélyezés folyik, amíg elmondhatjuk, hogy egy program befejeződött, és az elmúlt időszakban ez még nehezkesebb volt, hisz gazdasági válság, kormányok jöttek-mentek... Ezek mind súlyos idők, hiszen ezalatt az idő alatt a székelyhídiak más városba jártak és járnak dolgozni. Tudom, higgyék el, nekem is jobb lenne, ha a buszokat ki tudnánk szorítani a központból, de egyvalami biztos, senki nem mondhatja azt, hogy mi nem engedték be a beruházókat, vagy nem támogattuk azokat, akik településünkön próbáltak vállalkozni.

Az én elszámolásom, beszámolóm, amellyel tartozom, a jóindulatú embereknek szól, akik elhiszik a jót is, és nemcsak a rosszat figyelik. Azoknak szól, akik látni akarják és tapasztalják is a különbséget Székelyhídon, még akkor is, ha a mindennapjait egy ideig bosszúsággal tölti el a felújításokkal járó kellemetlenségek. Mindenkinek az életében legalább egyszer történik építkezés, lakásfelújítás és mindannyian tudjuk, milyen kellemetlen az, amikor nem jön időben a kőműves, amikor a festő elígérkezik máshova, amikor az ablakok meszesek, poros minden, alig várjuk, hogy végre befejeződjön az építkezés, felújítás. Így van egy településsel is. Tudom, hogy az ivóvíz- és szennyvízhálózat felújítása, rengeteg kellemetlenséggel járt és jár, de amint lehetett újra köveztük az utcákat, és a járdákat is megjavítjuk, hisz egy modern európai kisváros nem képzelhető el ivóvíz- és szennyvízhálózat nélkül. A 2010-es esztendőben az önkormányzat vásárolt egy közismertebb nevén buldoexkavátort (többfunkciós árokásó-homlokrakodó gépet). Azt gondolom, jó döntés volt, hiszen már minden környező polgármesteri hivatalnak volt, csak Székelyhídnak nem. Azóta ez a gép és a rajta dolgozó gépész (Horváth Mátyás) rengeteg jó szolgálatot tett, hiszen az elmúlt évtizedek lemaradását problémáját próbálja behozni azáltal, hogy nap mint nap, sokszor hétvégén is reggeltől késő délutánig dolgozik településünkön és a hozzá tartozó falvakon is. Itt megemlíteném, hogy még az idén sikerül pályázati pénzből vásárolni egy másik hasonló gépet (már elkezdtük a közbeszerzési eljárást), amely reményeink szerint besegít Matyinak, hiszen rengeteg a tennivaló. 2011-ben sikerült létrehozni a helyi önkormányzatnak egy céget, a kisebb munkákat az építőipar, karbantartás területén a saját cégével készítette el. Így olcsóbb és hatékonyabb, mindamelllett még néhány munkahelyet is teremtettünk, megbízható, jó szakemberek dolgoznak ebben a cégben, amely a hasznot szintén a településnek termeli.

Engedjék meg, hogy felsoroljak, összefoglaljak néhány beruházást, amelyet az elmúlt

években sikerült elindítani, pályázatokon keresztül, vagy el fog indulni kormányprogramokon belül:

- vállalkozásfejlesztési központ (inkubátorház);
- belvízvédelmi gátrendszer megépítése;
- a szabadidőpark megépítése;
- szennyvíz- és ivóvízhálózat megépítése Székelyhídon;
- városi sportstadion megépítése;
- aquapark megépítése;
- színház felújítása;
- falvak ivóvíz- és szennyvízhálózatának kiépítése;
- Nagykágya és Hegyközszentmiklós utcáinak aszfaltozása;
- a Nagykágyát és Hegyközszentmiklóst összekötő út megépítése.

Ezen beruházások összértéke meghaladja a 16 000 000 eurót, amely nem kevés, és ha azt vesszük, hogy mindez egy megszorításokkal, gazdasági és kormányválságokkal teli időszakban valósult meg, minden egyes euró felértékelődik, és persze a 2008 előtti időszakhoz képest is igen jelentős. Ezekben a beruházásokon kívül az elmúlt időszakban sikerült 10 415 méter (több mint 10 km) járdát önteni (ennyit nem öntöttek az elmúlt 22 évben), és több mint 10 000 méter utcát lekövezni településünkön. Kágyán aszfaltoztuk a főutcat. Aközvilágítás minősége is javult, hiszen több mint 300 energiatakarékos világítótestet szereltünk fel Székelyhídon és a hozzá tartozó településeken az elmúlt négy évben. *Az öreg halász* szobor körüli parkot felújítottuk, a múzeum mögött egy kis parkot alakítottunk ki, az idén öt játszótérrel gazdagodott Székelyhid, a falvainkon is megépítettünk egyet-egyét. Bevezettük a geotermális vizet a református egyházhoz, a rendőrségre, a tűzoltóságra, az iskolák egy részéhez, a sportcsarnokhoz, az ANL-lakásokhoz, a múzeumhoz, a munkásklubhoz, amit részben fel is újítottunk. Elkészítettünk két utat a tehenes gazdák számára a Kandia végén és a harmadik és negyedik utcát összekötöttük. Aszfaltoztunk a református templom mellett, az egyházak Székelyhídon az elmúlt években a Bihar Megyei Tanács RMDSZ-frakciója részéről és a helyi költségvetésből több tízezer lejes támogatásban részesültek, amelyekből kápolnák, templom-, parókia-felújítások valósultak meg.

Még az idén szeretnénk folytatni a megkezdett kisebb-nagyobb beruházásainkat, mint amilyen

- a központi park felújítása,
- részleges óvoda-felújítás (ajtók, ablakok cseréje, geotermális fűtés, a Malom utcai és a központi épületeknél, az illemhelyek felújítása minden épületben),
- a városi piac felújítása (már a tavalyelőtt elkészült a terv, de csak az idén sikerült pénzt szerezni a munkálatok elkezdésére),
- az idősek otthona épületének felújítása és visszaállítása,
- a polgármesteri hivatal és a központi önkormányzati épületek külső felújítása.

A város különböző pontjain kisebb tereket szeretnénk, virágágyásokat, padokat, úgynevezett **zöld szigeteket** fogunk kialakítani, ezeket már el is kezdtük. Szeretnénk a temető rendezését befejezni (kerítés-felújítás, régi sírok karbantartása, sírkert kialakítása), amit már nagyrészt elvégeztünk. Júliustól beindul egy diagnosztikai központ városunkban debreceni szakorvosok közreműködésével. A Caritas Catholica segítségével házibeteg-gondozás működik immár két éve, és reményeink szerint ősztől az ő segítségükkel újraindul az öregek otthona.

Az önkormányzat vagyonára vonatkozóan elmondanám, 2008-ban a polgármesteri hivatalnak összesen 1,5 hektár területe volt hivatalosan telekkönyvezve, ingatlan semmi. Most, 2012-ben a székelyhádi önkormányzat vagyona **25 hektár** fölötti telekkönyvezett földterület és városunk tulajdonába lévő telekkönyvezett ingatlanok: Stubenberg-kastély, a római katolikus templom, a polgármesteri hivatal, a Petőfi Sándor Elméleti Líceum összes épülete, sportcsarnok, vágóhíd, színház, az óvoda épületei, a volt bíróság és a mellette lévő Érmelléki Takarékpénztár, a múzeum épülete. Folyamatban van a papírgyár, munkásklub, a hivatal mögötti garázsok, az ANL-tömbházak telekkönyvezése és több vidéki épület kerül még ezen vezetőség mandátuma alatt a település tulajdonába, amelyek jogi státusát sikerült tisztázni, a papucsgyár épületét pereljük.

Településünkhöz összesen 15 140 hektár terület tartozik, a hozzánk tartozó településekkel együtt. Perben vagyunk Kiskereki önkormányzatával egy 112 hektáros terület megszerzéséért, amelyet elsőfokon megnyertünk, reményeink szerint a jogerős bírósági döntést követően sikerül pontot tenni ennek a kényes problémának a végére. Nemrégiben jutott a tudomásunkra, hogy Bihardiószeg hozzávetőlegesen 177 hektár területet használ a régi kólyi területekből, ezeket a területeket kezdtük felülvizsgálni és terveinkben szerepel a jogi értelemben vett tulajdon tisztázása. Ha minden megfelelőképpen alakul, településünk a fent említett területekkel lesz gazdagabb néhány éven belül, reményeim szerint végérvényesen megoldódnak azok a problémák, amelyek az elmúlt 22 évben a föld visszaszolgáltatások körül húzódtak.

A 2008 júniusa és 2012 márciusa közötti időszakban Székelyhídon **1638,67 hektár** területet szolgáltattak vissza az egyházak, közbirtokosságok, valamint magánszemélyek részére úgy a városban, mind a hozzá tartozó falvakon. Ezek mind olyan eredmények, tények, amelyeket nem lehet elvitatni.

Még egy gondolatot engedjenek meg, településünkön az elmúlt négy évben számtalan új kulturális rendezvény valósult meg, melyek kapcsán fontos személyiségek fordultak meg kisvárosunkban, ezzel is növelve településünk hírnevét. Csak néhány nevet említenék: Bőjte Csaba ferences szerzetes, aki Székelyhídon is létrehozta az ő neve által fémjelzett gyereketthon alapjait (a kastélyban egy bentlakásos gyereketthon létesül), Szilágyi Mátyás, a kolozsvári magyar főkonzul (többször is), Bajtai Erzsébet bukaresti magyar nagykövetség, Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke, Románia volt kulturális minisztere, Tánczos Barna volt államtitkár, Tasó László magyarországi országgyűlési képviselő. E személyiségek látogatásának köszönhető, hogy a mostani városvezetés jó kapcsolatot épített ki és ápol Bukaresttől Budapestig.

Ha visszatekintünk az elmúlt húsz évre, elmondhatjuk, hogy a településünk elindult a komoly fejlődés irányába, leraktuk az alapokat. Sokan csak a hibákat látják, és csak azt hajtogatják, hogy mit nem csináltunk jól vagy másképp, de azt ugye senki nem mondja, hogy nem dolgoztunk. Igen, mi dolgoztunk. Sokat. Hogy ez mennyire igaz, azt majd tanúsítani fogja a jövő, és azt is, hogy tudásunk legjobbjával szolgáltuk azt a közösséget, amely egyszer bizalmat szavazott nekünk. Ahhoz, hogy munkánkat folytatni tudjuk, kérem további támogatásukat. Én nem pusztá ígéretekkkel, jól hangzó üres közhelyekkel (munkahely, jobb és élhetőbb élet, jó közérzet, egy szebb jövő...) szavakkal kampányolok, hanem azzal a munkával, amelyet elkezdtem, amelyet eddig kifejtettem.

Székelyhídnak a jövőjét két gazdasági pillérre kell helyezni. Az egyik a mezőgazdaság, a másik a turizmus. A jó termőtalajnak köszönhetően a környéken itt a legmagasabb a föld értéke, és ha még figyelembe vesszük az olcsó energiának számított geotermális

altalajkincset, akkor nagyon jó lehetőségek nyílnak fóliák, üvegházak, létesítésére és a mögé rendelhető feldolgozó ipar kialakítására. Erre példa a csokalyi holland–román vállalat által megvalósított 15 millió eurós beruházás, illetve az izraeli–román biokertészettel kapcsolatos 6 millió eurós vállalkozás Székelyhídon. A turizmus által kínált lehetőségek maximális kihasználtságán legjobban a megépülő aquapark fog segíteni. Ha ehhez, még hozzáadjuk a jó minőségű borainkat, a kulturális örökségeinket (kastély, pincesor, szőlőhegy, kúriáink, tavaink), akkor kiemelt turisztikai településként fogunk szerepelni Bihar megyében az Érmelléken.

Az Európai Unió által biztosított lehetőségeket a jövőben is szeretném felhasználni, legalább olyan sikerrel, mint a mostani mandátumban, hisz a 2014–2020-as periódus igen fontos pályázati ciklus lesz a romániai kisvárosok számára (az elmúlt, 2007–2013-as pályázati időszak inkább a vidéket, falvakat, községeket részesítette előnyben, ebből kimaradtak a kisvárosok).

Még itt megemlíteném, hogy 2010-ben elkészült Székelyhíd hosszú távú fejlesztési stratégiája, amely alapul szolgál majd az említett periódus pályázati kiírásainak, továbbá hamarosan kész lesz a város és a hozzá tartozó falvak város-, illetve falurendezési terve (az említett stratégia szerint 2012 végéig), amelyek alapján szeretném európai szintű és kinézetű településekké formálni szülővárosunkat falvaival együtt.

Köszönöm a bizalmat.

Béres Csaba